NRO 91.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 15. SIERPNIA ROKU 1798. WE SRZODĘ

z Petersburga 23. Lipca.

Naznaczeni są Kommandorami regimentow: Szlisselburgskiego Muszkietyerow, Półkownik Sukow. Garnizonowego Hrihoriewa, Maior Balla. Garnizonowego Leccano, Maior Szulc. Huzarskiego Annenkowa Półkownik Zubow. Podpółkownik Baron Igelstrom Moskiewskiego regimentu grenadyerow, został Półkownikiem. Stanu Konsiliarz Tatiszczew uwolniony od obowiązkow z rangą Aktualnego Stanu Konsiliarza.

z Wiednia 1. Sierpnia.

Po ostatniey bitwie między buntownikiem Passwan Oglou i woyskiem Porty Ottomańskiey, na końcu zeszłego miesiąca stoczoney, kuryerowie często z Belgradu przybywaią do Posła Tureckiego przy Dworze Cesarskim. Według powieści kupcow Tureckich, obawiaią się oni bardziey niż buntownikow, żołnierzy Seraskiera, ktorzy bez żadnego względu kray rabuią i niszczą.

Tłum to iest ludu zebranego z rozmaitych Prowincyi, nie przywykły do posłuszeństwa i karności woyskowey. Część mieszkańcow Azyi znużona długą bez korzysci woyną, zrażona częstemi, klęskami, odbiegaiac choragwi, powraca do domu. Z reszta Seraskier odparty iest od Widdinu. D. 13. Lipca na granicy naszey pod Kubin słyszano gęste z armat strzelanie, czekamy dalszych rapportow.

Poseł Ottomańskiey Porty upraszał niedawno Ministrow Cesarskich, ażeby odtąd poddanym Tureckim nie pozwalano mieszkać w Wiedniu dłużey nad czas potrzebny do ułatwienia interessow, które wprzód Posłowi przełożyć maią. Chce Porta tym sposobem zapobiedz częstemu bankructwu kupcow swoich, ktorzy do tych czas w znaczney liczbie wynosili się za granice.

W listach pisanych d. 10. Lipca z Constantinopola odbieramy wiadomość, że wyprawa Toulońskiey flotty wielkie wrażenie czyni w Dywanie, zwłaszcza gdy po mieście rzucono pogloskę, że na Francuzkich okrętach znayduie się wielu Grekow. Między legacyą Francuzką i Ministrami Porty Ottomańskiey od nie małego czasu widzieć się daie nieiaka oziembłość.

D. 15. Lipca do Triestu przybył statek Raguzański za pasportem Wielkiego Mistrza Maltańskiego. Znaydowało się na nim 12. Kawalerow z Nacyi Bawarskiey; imiona ich Hrabia Torring, Preising, Seiean, Rechtberg, Petzel, Heinlet, Schiliber, Teunsess, Miiller, Xawery i Józef Steicher; trzey ostatni, Petzel i Heinlet są stanu Duchownego, Kapelani orderu.

18. batalionom Austryackim rozkazano do Włoch pospieszać. Do Ingolstad i Ulm prowadzą teraz wiele ammunicyi. Powiadaią że wkrótce woyska nasze obeymą twierdzę Mantuańską, i wszystkie niegdy Wenetow dzierżawy po rzekę Oglio. Z drugiey strony iest odgłos, że Admirał Nelson przy brzegach Candyi dognał flottę Francuzką, bitwę stoczył, i wygrał.

Generał Hrabia Gontreuil umarł w tey stolicy. Nowe listy od granic Tureckich donoszą, że Seraskier korzystaiąc z niezgody wszczętey między buntownikami, wszedł niespodzianie do Widdinu Passwana poymał, głowę uciął, i przez Tatara posłał Sułtanowi. Tenże los ma potkać 20 przednieyszych iego doradzcow. Dla gminu amnestia. Niektórzy z Officyerow zagranicznych ucieczką ratować się mieli.

z Londinu 24. Lipca z Gazety N. Hamburgskiey.

Z rapportow od flotty pod Cadix stoiącey pokazało się, iakim sposobem Francuzka wyszedłszy z Toulonu, uszła przed pogonią Admirała Nelson. Lord S. Vincent o zamysłach nieprzyiacielskich wcześnie ostrzeżony, ieszcze na początku Maia wysłał pomienionego Officyera na srodziemne morze, z rozkazem postrzegania obrotow Generała Buonaparte, nie narażaiąc się iednak na potyczkę.

Trzy tylko woienne okręta miał Nelson, z temi zbliżywszy się do Toulonu, gdy postrzegł wychodzących pod żagle

Francuzow, doniosł Lordowi S. Vincent pocztarskim statkiem; sam zaś postępował za nieprzyiacielem z daleka do brzegow Corsykańskich. Ztąd odpłynoł do Sardynii, gdzie zkołatany nawałnością, zawinoł do wyspy S. Piotra, i powtórny do Admirała rapport przesłał.

Za odebraniem pierwszego Lord S. Vincent wybrał z całey flotty nayleps̄zych 9. okrętow, dał kommendę Kommodorowi Thompson, i rozkazał szukać Nelsona na brzegach południowych Sardynii. Co się daley stało, nie wiemy, nie maiąc żadnych rapportow od eskadry naszey; lecz pokazuie się z listow Neapolitańskich, że Nelson d. 16. Czerwca stanoł przed wyspą Jschia.

D. 17. wyszedł pod żagle, lecz dla wiatrow przeciwnych nie mogąc okrążyć Sicilii, udać się musiał do Messyny, gdzie podobno zabawił do d. 23. Jeżeli się mu powiodło przeyść ciasninę, która Sicilią od Calabryi przedziela, w krótkim bardzo czasie mógł trafić do Malty; z tego portu flotta Francuzka według ostatnich wiadomosci, ruszyła w d. 17. 18. i 19. Czerwca.

Więc 6dniowy przeciąg Nelsona od nieprzyiacioł uchodzących przedziela. Z Malty do Alexandryi, dokąd według wszelkiego podobieństwa zmierza Buonaparte, liczą mil morskich 280. Gdyby flotta Francuzka 25. na dzień upłynąć mogła, trzeba iey do zakończenia podróży, dni 12. Angielska pomyslnym wiatrem nayumiey 50. ubiegaiąc, w dni 12. przed Alexandryą stanie.

Niech nakoniec wiatry przeciwne będą, więcey od nich dozna przeszkody flotta z kilkuset przewozowych statkow złożona, niżeli eskadra 12. okrętow liniowych i kilka fregat liezaca. Nie tracimy przeto nadziei, że Admirał Nelson doścignie Francuzow, przed uskutecznieniem wyprawy taiemney. Co iesliby nastąpiło, nikt z Anglikow nie wątpi o zwycięztwie.

Mała eskadra z okrętu od 50. armat i 5. fregat złożona pod kommenda Kapitana Lawford, który niedawno przeioł na Batawskich brzegach 18. statkow Szwedzkich dnia zawczorayszego z Margate pod żagle wyszła na taiemną wyprawę. Ponieważ do niey przyłączyło się kilka szalup i statkow bombardyerskich; wnosiemy, że o czynnościach Kapitana z Francuzkich portow przyidzie wiadomość.

Po długim oczekiwaniu odebrane rapporta z Irlandyi spodziewać się dziś każą, że bunt wkrótce usmierzony będzie, a spokoyność w nieszczęsliwym kraiu kiedyżkolwiek zakwitnie. Nie będzie to dziełem zwycięztw nowo odniesionych; o żadney z rokoszanami potyczce, kilka małych wyiowszy, nie wspomina Wice Król Margrabia Cornwallis, w listach do Xcia Portland.

Liczne ich diwizye, które niedawno w oszańcowanych obozach staly, przerażone snadź odnie iomi tylekroć klęskami, widząc z iedney strony wzrastaiące Anglikow siły, z drugiey tracąc nadzieię odebrania spodziewanych z Francyi posiłkow zaczęły rozchodzić się do domow; żadney dzis w całym kraiu nie ma, któraby rządową troskliwość wzbudzić mogła.

Y to ieszcze do uspokoienia kraiu przyczyniło się nie pomału, że z dowodzcow buntu nie ma prawie żadnego, któryby albo iuż nie odebrał kary zasłużoney, albo nie uszedł za granicę, albo naostatek, co iuż uczynili niektórzy, nie podał się na łaskę Królewską. Bryan i Yongholl niedawno zchwytani, na szubienicę poszli, sławny Byrne czeka sądu.

W Irlandzkim Parlamencie czytano list Królewski i oswiadczył Monarcha, że chociaż bunt przez Irlandczykow podniesiony nie godzien iest przebaczenia; iednakże Król Jmść gotow iest, używaiac prerogatywy swoiey, ogłosić amnestya dla poddanych, którzy zwiedzionemi zostali, pod pewnemi warunkami, iakich przyszłe kraiu bespieczeństwo i spokoynosć wyciągac będzie.

Każe Król Jmść oddać papiery Parlamentowi, u buntownikow znalezione, z tych przekona się każdy, gdyby nawet innych dowodow nie było, iak obszerny był bunt i straszny, który przecie woyska Królew kie prędko i dzielnie potłumiły. Wszystkie przeyrzawszy Parlament osądzi, komu i iakim sposobem bydź ma pozwolona i służyć amnestia powszechna.

Naostatek zaleca Król Jmść Parlamentowi Irlandzkiemu, a eby nie mieszkaiac wynalazł srzodki potrzebne, do nadgrodzenia wiernym poddanym szkody niewinnie poniesioney. Kanclerz Królestwa Lord Clare w Izbie wyższey radził, wszystkich bez wyłączenia buntu dowodzcow skazać na deportacyą do Botany Bay, doczesną lub wieczną w miarę przewinienia każdego.

Irlandczykowie spodziewaią się bliskiey odmiany w swoim Ministerium. Wyżey pomieniony Lord Clare, bracia Beresford, i Lord Castelreagh z urzędow ustapią. Na ich mieyscu Wice Król Cornwallis mieć pragnie Xcia de Leinster, Hrabię Charlemont, Grattan i Ponsonby. Ci ponieważ u wszystkich ogułem współziomkow maią szacunek, spokoyność Oyczyźnie przywrócą.

P. Pitt ieszcze do zdrowia nie przyszedł, używa teraz morskich kąpieli. W ostatniey gazecie dworskiey czytamy rapport obszerny Generała Coote, dziś w Fon-

tainebleau uwięzionego, o nieszczęśliwey wyprawie pod Ostendą, lecz wszystkie okoliczności gdy iuż są dawno wiadome powszechności, nie ma potrzeby na pamięć one przywodzić.

Według naydokładnieyszych rachunkow, legło buntownikow Irlandzkich dotąd 29. tysięcy, Królewskiego żołnierza 5 tysięcy. Regimentom milicyi w Hrabstwach Anglii Zachodniey dozwolono część ludu trzecią do domow odesłać. Xiążę Walili w ostatnią Sobotę w Pallmall pod czas przeiazdzki spadł z konia, żadnego iednak szwanku nie odniosł.

Król Jmć oświadczyć kazał Biskupom Francuzkim, którzy się w Anglii znayduią, że rozrządzenia nowo wydane względem cudzoziemcow, do nich się nie ściągaią. Xiąże de Portland donosząc o łasce Monarszey pomienionym osobom, przydał, że na to wyłączenie zasłużyli osobistemi przymiotami, i chwalebnym postępowaniem, co ziednało łaskawe względy Króla i narodu Angielskiego.

Piszą z Madras 5 Pazdziernika. Obroty i czynności rządu naszego spodziewać się kraiowi każą burzy nowey. Chcieliśmy dawniey podbić wyspy Manilskie. Dwie na ten koniec uzbroiono flotty, w Bengalu i Madras, obie złączyć się miały pod wyspą Xcia Walii w ciaśninie Malacca. Pierwsza składała się z 30 okrętow kompanii wschodniey, i wielu przewozowych.

wypłynowszy z portu nawałnością skołatana została; które nie zginęły okręta, powróciły. Flotta z Madras wynisć iuż miała pod żagle. Lecz wielkorządca odebrawszy lądem z Europy roskaz od Ministrow, udał się do Admirała na radę. Stanęło na tym, że wyprawę odroczono. Przyczyną tego wtargnienie do Jndyi Zeman Szacha, i nienawiść Tippo Saiba, który woynę ma rozpocząć, iak tylko posiłki Francuzkie otrzyma.

Admirał Blanket niedawno do przygórka dobrey nadziei posłany, roskaz odebrał z eskadrą swoią krążyć przed ciaśniną Babelmandeb; chociaż albowiem rzecz zda się nie podobna, ażeby woyska Francuzkie z Egiptu morzem czerwonym do Jndyi wtargnąć mogły, bogate Anglikow osady warte są tego względu, ażeby dla ich ocalenia Ministerium żadnych śrzodkow nie zaniedbało.

Niektóre powiaty Ameryki północney do swoich w Kongressie Reprezentantow przesłały oświadczenie przeciwko woynie z Francuzami. Lecz o tym nic ieszcze nie rzekła władza RPtey prawodawcza. To pewna że przybyli tam nie dawno emigranci Jrlandscy, pracuią potaiemnie nad obaleniem Konstitucyi Amerykańskiey, równie iak ich bracia w Jrlandyi nad rozszerzeniem buntu.

Długi narodu Angielskiego w tym roku wynoszą 462 milliony F.S. od których procent wynosi 18. millionow F.S. Admirał Duncan przybył do Yarmouth na Kommendę flotty przeciwko Batawom przeznaczoney. Rząd Amerykański ma wysłać do Paryża nowego Posła, z nowemi do pokoiu warunkami, które ieśli przyięte nie będą, woyna nieuchronnie nastąpi.

Jnżenier Dodd podał proiekt wykopania drogi podziemney pod Tamizą. Diameter oney mieć powinien stop 16 ażeby wygodnie przeieżdżać można było. Cała ma bydź lampami oświecona. Nakładu nie więcey potrzebuie nad 16 tysięcy F.S. długość wyniesie 900 prętow. Kamień ciosowy do robot użyty będzie. Z Gravesend do Tilbury droga zkróci się 15 mil Angielskich.

Kommissarz Francuzki Niou podał rządowi naszemu proiekt, ażeby połowę Angielskich ieńcow za równą liczbę Francuzkich natychmiast wymieniono; druga zaś zostanie we Francyi, w zakład dobrego z obu stron obchodzenia się z poymanemi. Bruce brat Lorda Elgin w Hrabstwie Yorck w rzece utonoł. Dama naszych współziomkow naprawić usiłuiaca, ma teraz do pomocy 4 towarzyszki z Sekty Kwakrow.

z Paryża 23 Lipca z Gazety Berlińskiey.

Odebrawszy wiadomość o zaięciu Malty Ambassadorowie i Generałowie nasi we Włoszech, roskazali obiąć w Sekwestr dobra Kawalerskie, w Toskanii mianowicie i kraiu Piemontskim. Ostrzeżony Direktoryat zganił ten postępek, i sekwestr znieść zalecił oświadczaiąc, że wolny pomienionego maiątku szafunek nie do Francyi, lecz do Rządcow kraiowych należy.

Beavregard pod czas ostatniey domow rewizyi do więzienia zaprowadzony, uszedł szczęśliwie. Powiadaią że przy nim znalezione papiery obiawiły rządowi spisek na obalenie RPtey złeiony. Był to człowiek szlachetnego urodzenia, który dla osobistego bespieczeństwa mienił się więśniakiem pod czas rewolucyi zbogaconym. Direktoryat pilnie szukać zbiegłego roskazał.

Woyskom u nas na załodze stoiącym zalecono, ażeby odtąd nie ważyły się nikomu naprzykrzać o fryzurę, ubior odmienny &c. iak dotych czas bywało. Z kraiu Valais przywieziono dwie sztuki krysztalu w górze Briguere wycięte; iedna waży 15 cetnarow, 6 druga. Włoskie monumenta po długim oczekiwaniu są na mieyscu, d. 10 Sierpnia uroczyście do stolicy wniesione będą.

W Radzie 500 po długich sporach względem obchodu dni dziesiątkowych postanowiono. 1. W każdą dekadę Urzędnicy w sukni urzędowey udać się powinni na mieysce zchadzkom obywatelskim przeznaczone; tam czytane będą prawa i ustawy do Administratorow przesłane od Direktoryatu w przeciągu ostatniey dekady.

2. Będzie potym czytane krótkie wyobrażenie interessow ogulnych RPtey; do którego przyłączy Direktoryat opisanie przypadkow nowo zdarzonych, gdzie i który obywatel distingwował się męstwem lub cnotą, co innych do naśladowania zachęci. Naostatek umieszczony będzie artikuł o scyencyach, kunsztach, i naukach wyzwolonych, mianowicie zaś o rolnictwie i rękodziełach.

3. Małżeństwa tegoż dnia obchodzone bydź maią. 4. Jako też rozwody, adopcye, &c. czytany będzie regestr narodzonych i umarłych w Cantonie przez poprzedzaiącą dekadę. 5. Nauczyciele szkoł pierwiastkowych z uczniami swoiemi na tym obrządku znaydować się powinni. 6. Direktoryat we wszystkich mieyscach Cantonow stołecznych ustanowić ma igrzyska gimnastyczne.

Niedawno na rynku Vendome zpalono 10 millionow assygnatow. Wydano ich, iak powszechnie iest wiadomo, za 45 tysięcy millionow liwrow. Gdyby więc Direktoryat palił codziennie po 10 millionow, wyiowszy Dekady, zakończyłaby się ledwie robota w 12 leciech, 4 miesiącach, i dniach 4. Radzono assygnaty odesłać do papierni; lecz Direktoryat niechciał, ażeby raz ieszcze weszły w cyrkulacyą.

Eskadra Angielska pod kommendą Kapitana Lawford przed portem Dunquerque potkała kilkanascie statkow Szwedzkich pod strażą fregaty płynących. Wszystkie udały się do Margate. Donoszą z Brestu, że wiatry północno Zachodnie dotąd nam nie pozwoliły do skutku przyprowadzić ułożoney wyprawy. Y to ieszcze przydać należy, że nieprzyiaciel przed portem krążący iest na przeszkodzie.

Fregata Seine przez Anglikow zabraną została, listy iednak odebrał Direktoryat. Z tych wiemy, że Admirał Sercey, powróciwszy roku zeszłego w Kwietniu z Batawii, od wysp: de France i Bourbon nigdzie się nie oddalił, wysyłaiąc czasem fregaty na morze, bez inney korzyści, oprócz zabrania kilku statkow Angielskich pod Madras. Miasta iednak nie bombardowano.

Batalion paryski powrócił z Batawii, gorączką zaraźliwą bardzo uszczuplony. Hiszpani wysyłaiąc do Europy dwa bogato ładowne statki Filippińskie, prosili Admirała o przydanie straży; dał z fregaty za 65 tysięcy piastrow. Te zprzymierzeńcow naszych zaprowadziły na rzekę Plata. Posłowie Tippo Saiba z Isle de France do Indyi powracaiąc, zabrali z sobą 600 Francuzkich żołnierzy.

W Coblence aresztowano ieszcze Generała Merlin i kilku Officyerow oskarżonych o zmowę z Kommendantem Ehrenbreitstein, na tey mocy pozwalali onemu żywność do twierdzy wprowadzać. Statki armatami osadzone krążą teraz na Renie dla większey ostróżnosci. Generałowie nasi kazali naprawiać magazyn prochowy, stoiący między fortyfikacyami w Neuwied przedmostowemi.

W Lyon i wielu innych miastach Departamentow południowych zchwytano teraz nie mało ludzi dawniey należących do kompanii Jezusową i Słoneczna przezwanych. Generał Grillon na Rodanie i gościńcach lądowych zatrzymać kazał statki i wozy kupieckie; nawszystkich znaleziono Angielskie towary, które handluiący na iarmark do Beaucaire prowadzili.

P. Gerry z Posłow Amerykańskich trzeci dotąd zostaie w Paryżu. Niektórzy ieszcze nie tracą nadziei, że spory z Kongressem Direktoryat ukończy po przyiacielsku. Przed portem Collioure ukazało się 5 zbroynych statkow Angielskich; ieden zbliżywszy się do brzegu ogniem z lądowych batteryi był witany. Ztąd ustąpił wkrótce nieprzyiaciel; lecz znowu pod Salanque był widziany.

Ex Direktor Neufchateau niewszedł ieszcze do ministerium; gotuie teraz raport o swoich w Selz negocyacyach. Przeieżdżaiąc przez Liege od obywatelow był witany. Twoie do nas przybycie, mówili znakiem iest bliskiego pokoiu. Zapewne odpowiedział, nie przynoszę woyny. Kongres Rastadzki nie ustaie. Zapytany o czynnościach Generała Buonaparte; póty, rzekł, pewnych o nim wiadomości mieć nie będziecie, aż sam napisze.

z Mediolanu 14 Lipca z Gazety Berlińskiey.

Ex Direktor Contarini nie chciał przyiąć Ministerium skarbowego, które iemu ofiarował Direktoryat. Wodzowie Francuzcy RPtey Rrzymskiey odstąpili półtrzecia milliona narzuconey kontribucyi. Z Neapolu donoszą, że Król Jmć Dwóch Sicilii na prożbę Posła Garat uwolnić z więzienia roskazał wiele osob. Rząd nasz wysłał do Szwaycarow. Ob-Sopranzi w dostoyności Ambassadora.

Według listow z Genui pisanych d. 12 Piemontczykowie trzymali ieszcze cząstkę kraiu Ligurow zawołowango przed zawieszeniem broni. Na przełożenie uczynione od Direktoryatu Generał en chef. Brune Generałowi Desolles roskazał prosić Wodzow Sardyńskich, ażeby ustąpić chcieli; tym czasem do dalszego urządzenia, w pomienionym powiecie staną woyska Francuzkie.

Nro 91.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 15. SIERPNIA ROKU 1798. WE SRZODĘ

z Madritu 5 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Dwa okręta nasze z Vera Cruz wysłane, po 28 dniowey żegludze do portu Corogne zawinęły. Obydwa bogato są ładowne. Rządowi z Amerykańskich dochodow przysłano półtora milliona, piastrow. Gdy pomienione statki pod żagle wychodzić miały, do Vera Cruz szczęśliwie zawinoł Monarca od 74 armat i dwie fregaty wysłane z Cadix z żywym srebrem do min Mexikańskich.

Ponieważ więc powiodło się teraz Hiszpanom szczęśliwie zakończyć żeglugę, iest nadzieia że inne statki poydą za przykładem pierwszych; i niezmierne skarby przez lat kilka niepożytecznie leżące w Amerykańskich osadach, zprowadzą do Europy. Zyskaią na tym wszystkie narody; mianowicie zaś skarb Królewski woyną i przerwaniem handlu wyniszczony.

Papiery Królewskie natychmiast w górę poszły. Ofiary dobrowolne ludu, szlachty, i duchownych są tak znaczne; iż podobno rząd nadzwyczaynych podatkow nakładać nie będzie przymuszony. Eskadra w Ferrolu uzbroiona wkrótce ma wynisć pod żagle; dla przeięcia flotty Brezyliiskiey; która w liczbie 160 statkow do Lisbony iest spodziewana.

z Lisbony 4 Lipca z Gazety Berlińskiey.

Rząd nasz ogłosić kazał że każdy obywatel chcący uzbraiać statki na łowienie wielorybow przy brzegach Brezyliiskich, nie tylko może to uczynić bez przeszkody, ale nawet wolno mu iest tamże lub w osadach Afrykańskich tłustość wyciągać; &c. Minister morski o dobro kraiu gorliwy doradził zniesienie monopolium, które rozkrzewieniu tego połowu przeszkadzało.

Przed kilko dniami wbiegły do naszego portu 4 statki Brezyliiske. Gdy wychodziły pod żagle, w odnodze WW. SS. stała kupiecka flotta z 125 statkow złożona, czekaiac na przybycie innych z Rio Janeiro; połączone wypłynąć miały do Lisbony. Przybędą na początku Sierpnia. Urodzaie w Brezylii tego roku bardzo piękne; statkow nie ma tyle, ażeby wszystkie produkta zabrać mogły.

z Liworny 12 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Jeszcze z portu naszego nie wyszła fregata Angielska, z którey wysiadłszy na ląd Officyer udał się do Posła przy Toskańskim dworze P. Windham. W listach które powiozł, znaydować się ma długi regestr szkod poniesionych przez kupcow Angielskich, gdy r. 1796 za zbliżeniem się woysk Francuzkich odbiegać własności, i miasto nasze opuszczać musieli.

Dziś Angielskie Ministerium domaga się nadgrody przyzwoitey. Szkoda wynosi kilka millionow piastrow. P. Windham chce prędkiey i wyraźniey odpowiedzi, znać daiac że W. Britannia mocna iest sama sobie satisfakcyą uczynić. Nie wiadoma iescze odpowiedź W. Xiążęcia; to pewna, że wygotowanie oney nie mało zatrudni Radę iego.

Statek Raguzański przywiozł do naszego portu niedawno z Malty 54 Kawalerow, rodem Francuzow lub Piemonczykow. Przez tych wiadomość odbieramy, że W. Mistrz d. 18 Czerwca opuścił wyspę, udawszy się z 6 Kawalerami do Triestu. Francuzka załoga składa się z 6 tysięcy żołnierza; Maltańskie regimenta zabrał Buonaparte; flotta iego trzema diwizyami ruszyła d. 18. 19. i 20.

Jnny statek Raguzański dnia dzisieyszego z Malty do nas przybyły; doniosł, że woyska Francuzkie wysiadły na ląd w Alexandryi; wiadomość potrzebuie potwierdzenia.

z Neapolu 28 Czerwca z Gazety Berlińskiey.

Dwór nasz zabronił wprowadzenia do kraiu bull, dispens, &c. z Rzymskiey Dataryi, nadaiąc obszernieyszą władzę Biskupom całego Królestwa. Król zaś ma postanowił corocznie Oycu S. wypłacać pewną summę, w nadgrodę szkody przez nowe urządzenia poniesioney. Mieliśmy pożar

w mieście straszliwy. Wiele domow ogniem zpłoneło. Rząd przyczyny kazał ściśle dochodzić, maiąc podeyrzenie że się rzecz nie stała przypadkiem.

z Turinu 12 Lipca z Gazety Frankfortskiey

Król Jmć odpowiadaiąc na list Szwaycarskich Direktorow, oświadczył onym ukontentowanie swoie z rządu niedawno ustanowionego. Insurgenci attakuiąc woyska Piemontskie d. 5 pod Alexandrią, stracili 300 zabitych, ieńcow 250. D. 7 udali się do Pozzuolo; lecz postrzegłszy kawalerya Królewską, cofneli się prędko do Novi i zupełnie ustąpili do kraiow Liguryiskich.

z Rastadu 24. Lipca z Gazety Berlińskiey.

Dziś zaczyna przeważać w powszechności to mniemanie że konferencye w Selz zakończyły się nie naylepiey. Pełnomocni Ministrowie zgodzić się nie mogli na podane z obu stron warunki. To pewna, że w Wiedniu za powrótem Hrabiego de Cobenzl czynić zaczęto większe niżeli dawniey przygotowania do woyny; ta iesliby zapalić się miała, Włochy teatrem będą naypierwszym, ponieważ w tych stronach z obu stron siły są nayogromnieysze.

Dnia wczorayszego Deputacya Rzeska odprawiła 52. posiedzenie. Czytano ostatnią notę Posłow Francuzkich. Minister Austryacki oświadczył, że godna iest zastanowienia się doyrzałego, poźniey ma obiawić co o niey rozumie, zwłaszcza o niespodziewaney pretensyi Direktoryatu do powiatu Frickthal, który należał do Cesarza Jmści.

Od brzegow Menu 21. Lipca z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Od dni kilku nadzwyczayne obróty postrzegać się daią w armii Moguńcką zwaney; wiele regimentow na prawy brzeg Renu przechodzi, inne co w Niemczech stały, za rzekę ustępuią. Jest pogłoska że 30. tysięcy żołnierza z Szwaycarow przybywa w nasze strony. Wnosiemy że to skutkiem iest powszechney woyska dislokacyi ponieważ innego do woyny przygotowania tu nie widać.

z Constantinopola 13. Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Baron Knobelsdorf Poseł Króla Jmści Pruskiego, na d. 4. audiencyą miał u W. Wezyra; dnia zaś 15. mieć ią będzie u Sułtana. Konsul Francuzki S. André przybył nie dawno do Smirny: zatym wieść rozsiana o zięciu iego w Algerze z prawdą się nie zgadza. Jest iednak wielkie podobieństwo że między rządem Francuzkim i Deiem są nieiakie zatargi

Według listow z Tauris, nowy Król Perski Baba Kancoraz większey nabiera potęgi. Panem iest samowładnym całego Królestwa, wyiowszy kilka Powiatow zaiętych przez Mehmed Kana, który mieniąc się dziedzicem Ali Mehmeda zamordowanego w r. 1797. chociaż siły ma szczupłe, do tych czas nie sądzi siebie ani pokonanym, ani też wyzutym z prawa do korony.

List z Bagdadu pisany 20. Kwietnia zawiera: Pokolenie Arabow znane pod nazwiskiem Muhabbis, liczbą i męstwem od innych wyższe, uderzywszy na powiaty do Wielkorządow Bagdadzkich należące, wszystkiego sobie dozwala. Zdobywszy niektóre stanowiska nad Eufratem, trzymaią w mocy swoiey całą żeglugę. Handel z Bassorą iest przecięty. Basza Bagdadu wysłał przeciwko naiezdnikom znaczną woyska diwizya. Skutek wyprawy nam ieszcze nie wiadomy.

Zwróciwszy się zaś mysla do okoliczności kraiowych, pożar zdarzony niedawno w mieście stołecznym wielką przyniosł szkodę; większą nierównie woyna domowa Buntownik Passwan Oglou korzystaiąc z niedbalstwa Officyerow pod kommenda Seraskiera zostaiących, nagle uderzywszy na woysko iego, niektóre diwizye poraził, inne odpart z wielką w ludziach klęską.

Strata kilku battervi, i ammunicyi iest naybolesnieysza Wodzowi, bo trudna do nadgrodzenia. Dwór z Kapitana Baszy wielce iest nieukontentowany; lecz do tych czas nic mu nie rzekł urzędownie. Tu mówią powszechnie, że wielkiey armii przywodzić nie umie, nie maiąc talentow potrzebnych do ziednania sobie szacunku u żołnierza, powagi u Wodzow.

z Philadelfii 9. Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Prawo zakazuiące wszelkich związkow z Francyą handlowych, napisane iest w następuiącey osnowie. 1. Żaden statek Amerykański zawiiać nie może do miast, portow, lub osad Francuzkich w żadney części świata. 2. Od 1. Lipca żaden statek Francuzki wchodzić nie powinien do portow Ameryki ziednoczoney, wyiowszy nagłą potrzebę. 3. Zakaz trwać dędzie do następuiącey Sessyi Kongressu.

4. Gdyby iednak przed czasem wyznaczonym Rząd Francuzki przestał zabierać Amerykańskie statki, gwałcić prawa i przymierza, zakaz pomieniony ustanie. W przeciwnym zaś zdarzeniu Prezydent Stanow ziednoczonych postąpić może i powinien iak iest przepisano, dla utrzymania narodowey niepodległości, obrony swobod, osob i maiątku współziomkow naszych.